



Verkenkend onderzoek beschermde soorten



Gemeente Rotterdam

Contact



14 010



boswachterssb@rotterdam.nl



@Rotterdam



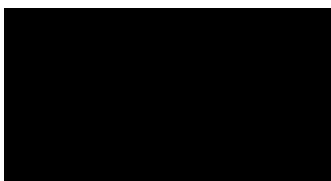
@Boswachters010



Colofon

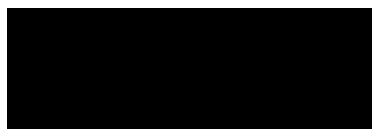
Rapportnummer:	FF_2024_281024
Titel:	F&F Controle Ahornlaan
Afdeling:	Gemeente Rotterdam Stadsbeheer
Auteur(s):	
Status:	Definitief
Natura 2000-gebied:	N.V.T.
Natuurnetwerk:	N.V.T.
Gedragscode van toepassing:	Gedragscode Soortbescherming Gemeenten
Afbeeldingen:	Gemeente Rotterdam, alle rechten voorbehouden
Kaartmateriaal:	Gemeente Rotterdam; auteursrecht voorbehouden,
Collegiale toetsing:	
Citaatwijze:	

Paraaf auteur(s):



4-11-2024

Paraaf collegiale toetsing:



1-11-2024

© Gemeente Rotterdam 2024

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van afdeling Stadsbeheer en is eigendom van gemeente Rotterdam. Niets uit dit rapport mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van gemeente Rotterdam, nog mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

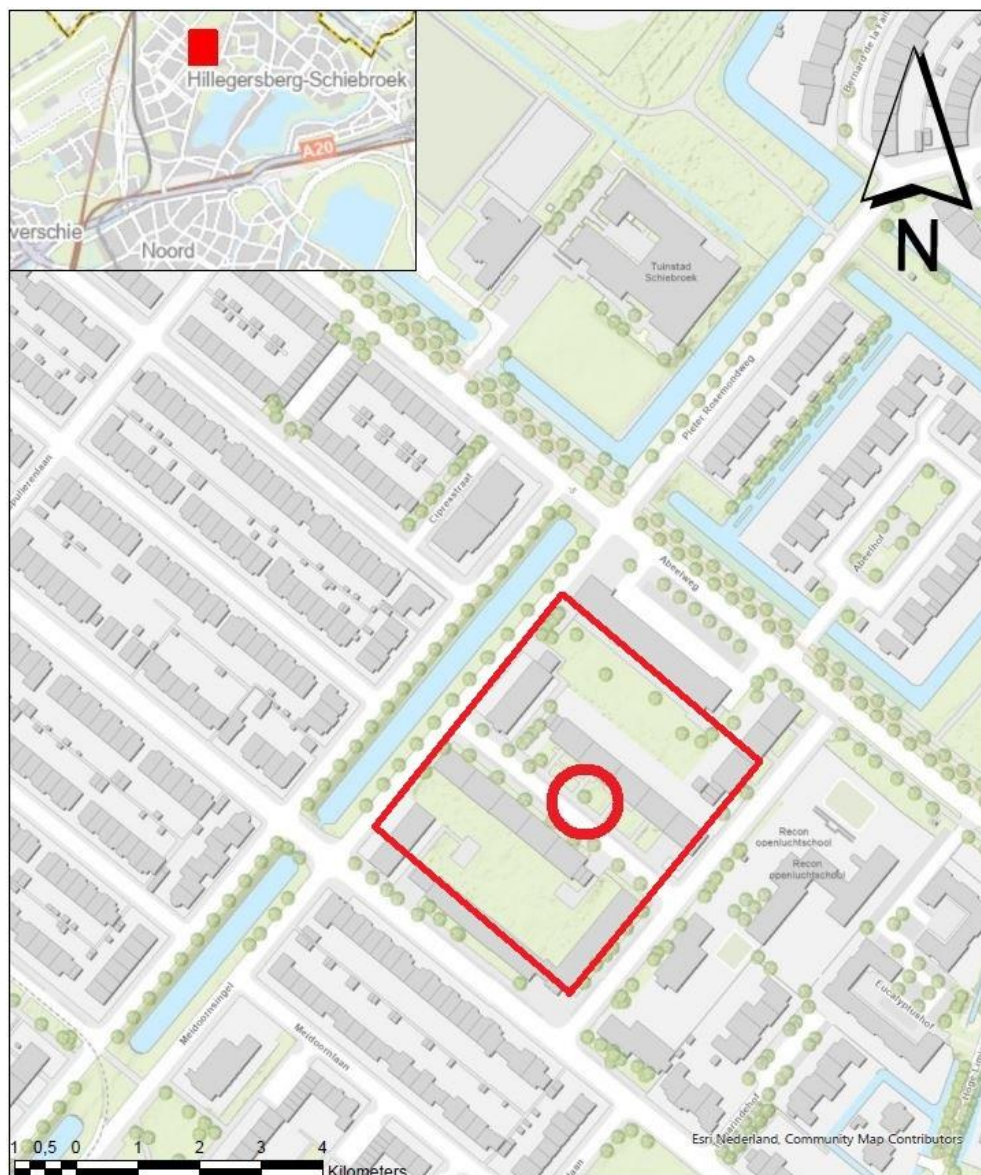


Inhoud

1. Inleiding	5
2. Gebiedsbeschrijving	6
3. Voorgenomen ontwikkeling	6
4. Methodiek	6
4.1 Bureauonderzoek	6
4.2 Veldbezoek	6
4.3 Algemene zorgplicht.....	7
4.3.1 Flora	7
4.3.2 Ongewervelden	7
4.3.3 Vissen.....	7
4.3.4 Amfibieën	7
4.3.5 Reptielen	7
4.3.6 Vogels met een jaarrond beschermd nest	8
4.3.7 Overige vogels	8
4.3.8 Grondgebonden zoogdieren	8
4.3.9 Vleermuizen.....	8
4.4 Gebiedsbescherming.....	9
4.4.1 Natura 2000-gebieden.....	9
4.4.3 Beschermd houtopstanden	9
5 Conclusie	11
6 Aanbevelingen	12
Bibliografie	13
Bijlage I – Wettelijk kader.....	14
1. Tot stand komen Omgevingswet.....	14
2. Soortbescherming	14
2.1. Vogels met een jaarrond beschermd nest	15
2.2. Vrijgestelde soorten Zuid-Holland.....	15
3. Gebiedsbescherming.....	16
3.1. Natuurnetwerk Nederland (NNN)	16
3.2. Beschermd houtopstanden	16
4. Algemene Zorgplicht	16
Bijlage II Fotobladen	17

1. Inleiding

De geplande verplanting van een boom (*Fagus sylvatica*) op dezelfde locatie i.v.m. een ophoging kunnen een negatief effect hebben op aanwezige beschermde flora en fauna in het plangebied. In het kader van de Omgevingswet (hierna te noemen 'Ow') dient vanuit het Besluit Activiteiten Leefomgeving (hierna te noemen 'Bal') voorafgaand aan de flora- en fauna-activiteit onderzoek gedaan te worden of de activiteit nadelige gevolgen kan hebben op de aanwezige beschermde natuurwaarden. Ook dient er een beoordeling gemaakt te worden van de eventuele negatieve effecten van de plannen op deze waarden. Gezien de aard en ligging van het plangebied en ingreep zijn Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland (NNN) in onderhavig rapport buiten beschouwing gelaten. In **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** wordt de ligging van het plangebied en te beheren objecten ten opzichte van de omgeving gevisualiseerd.



Figuur 1: Plangebied rood vierkant, rode cirkel de te verplanten boom.

2. Gebiedsbeschrijving

De Quick scan flora- en fauna-activiteit heeft betrekking op het verplanten van een boom op eenzelfde locatie. Het plangebied bevindt zich in een urbane situatie zoals die te verwachten is in een stedelijke omgeving en wordt omringd door een voetpad, woonwijk en een gazon. De omgeving kenmerkt zich vooral met een hoge ecologische waarde.

3. Voorgenomen ontwikkeling

Overige werkzaamheden binnen het plangebied zijn niet aan de orde.

4. Methodiek

Om te bepalen of er nadelige gevolgen op beschermde natuurwaarden ontstaan is in het kader van de Ow is een literatuuronderzoek en veldinventarisatie. De Quick scan flora- en fauna-activiteit richt zich op één aspect van de Algemene zorgplicht (Artikel 1.6 Ow). Hiermee wordt het voorkomen van strikt beschermde flora en fauna zoveel mogelijk in kaart gebracht.

4.1 Bureauonderzoek

Bij de uitvoering van het bureauonderzoek is gebruikgemaakt van verspreidingsgegevens van strikt beschermde soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna ((NDFF, sd)), verspreidingsatlassen van relevante soorten, het archief van gemeente Rotterdam en vrij beschikbare verspreidingsgegevens. Hierbij werd de focus gelegd op soorten uit de Vogelrichtlijn (Paragraaf 11.2.2 Bal), Habitatrichtlijn (Paragraaf. 11.2.3 Bal) en 'andere' beschermde soorten (Paragraaf. 11.2.4 Bal). Gebiedsbescherming en beschermde houtopstanden zijn hier niet aan de orde.

Voor de soorten in art. 11.2.4 geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren bescherming behoeven. Per provincie is daarnaast een vrijstellingsbesluit opgenomen waarin een aantal soorten uit art. 11.54 zijn vrijgesteld van ontheffingsplicht. In Zuid-Holland geldt voor een aantal zoogdieren, amfibieën en planten (Habitat, 2024). Een vrijstelling kan onder andere worden verleend aan de grondgebruiker voor bestrijding van dieren die schade veroorzaken. Soorten die onder het vrijstellingsbesluit van provincie Zuid-Holland vallen worden daarom buiten beschouwing gelaten.

4.2 Veldbezoek

Naast het bureauonderzoek heeft Boswachterij gemeente Rotterdam een veldbezoek uitgevoerd. Het veldbezoek is op woensdag 23-10-2024 uitgevoerd door een ter zake kundig persoon met afdoende kennis van potentieel aanwezige beschermde soorten. Op basis van '*expert judgement*' is beoordeeld of er in en rondom het plangebied beschermde natuurwaarden voorkomen. Tijdens het veldbezoek waren weersomstandigheden voldoende gunstig om een volledig beeld te krijgen van de bestaande situatie (temp. 16°C, Zuidoostelijke richting met een gemiddelde snelheid van 16 meter per seconde,). Om alle te onderzoeken locaties goed te kunnen beoordelen is gebruik gemaakt van een verrekijker (Swarovski, 8 X 42.5) en een zaklamp om donkere locaties te belichten.

In dit hoofdstuk komen drie aspecten van de Omgevingswet aan bod. Het betreft: Algemene zorgplicht, Gebiedsbescherming en Beschermde houtopstanden.

4.3 Algemene zorgplicht

Onder de algemene zorgplicht moeten alle maatregelen worden genomen om negatieve gevolgen voor soorten te voorkomen, beperken of de activiteit niet uit te voeren als die niet waargemaakt kan worden (Art. 1.7 Ow).

Het voorkomen van dier- en plantensoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt habitat. Daarbij vervuld een gebied soms meer dan één functie. In dit hoofdstuk wordt op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek in combinatie met een veldinventarisatie een inschatting gemaakt op het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten uit de Omgevingswet in het plangebied en/of in de directe omgeving. De resultaten worden hieronder per soortgroep beschreven.

4.3.1 Flora

In het plangebied is veelal aangeplante vegetatie aanwezig. Er groeit voornamelijk gras (vlak gazon) direct rondom de bomen en biedt geen kansen tot groeien voor beschermde planten. Door het ontbreken van geschikte waterpartijen kunnen watergebonden planten eveneens worden uitgesloten. In en rondom het plangebied zijn geen beschermde planten aangetroffen. Strikt beschermde planten kunnen dan ook op voorhand worden uitgesloten.

4.3.2 Ongewervelden

Op basis van het literatuur- en veldbezoek zijn geen potenties voor beschermde ongewervelden in en rondom het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Beschermde ongewervelden zoals dagvlinders en libellen stellen specifieke eisen aan hun biotoop. In het plangebied zijn in het geheel geen geschikte biotopen voor deze soorten aanwezig.

4.3.3 Vissen

In de directe omgeving van het plangebied bevindt zich meerdere waterpartijen. De waterpartij(en) in de directe omgeving van het plangebied liggen buiten de ingreepzone en blijven dan ook ongemoeid. Deze soortgroep kan dan ook op voorhand worden uitgesloten.

4.3.4 Amfibieën

De aard van het plangebied biedt geen kansen voor deze soortgroep. Dit werd tijdens het bureauonderzoek ondersteund door verspreidingsgegevens van de NDFF en RAVON. De directe omgeving biedt gezien de locatie van het plangebied geschikt leefgebied voor algemene soorten als Bruine kikker, Kleine watersalamander en Gewone pad. Door de werkzaamheden worden geen waterpartijen als poelen, sloten en plassen binnen het plangebied gedempt. Hierdoor is verstoring van voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën in het plangebied uitgesloten.

4.3.5 Reptielen

Met uitzondering van Ringslang (*Natrix helvetica*), die voorkomt in zowel veen-, klei- en zandgronden, is het voorkomen van deze soortgroep gebonden aan heide en zandige plekken zoals zanderige gronden of duinen. In het plangebied ontbreken waterpartijen en broeihopen die noodzakelijk zijn voor het voortbestaan van de Ringslang. In de omgeving zijn wel waterpartijen aanwezig maar liggen buiten de ingreepzone en blijven ongemoeid. Gezien de aard en ligging van het plangebied wordt de Ringslang ook niet verwacht. Het voorkomen van strikt beschermde reptielen kan op voorhand worden uitgesloten.

4.3.6 Vogels met een jaarrond beschermd nest

Van een select aantal vogelsoorten zoals roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermd (categorie 1 t/m 4 soorten). Categorie 5 soorten zijn vogelsoorten die weliswaar jaarlijks terugkomen om op dezelfde locatie te broeden, maar die voldoende flexibel zijn om in een situatie waarin de broedplaats verloren gaat, zich elders te vestigen (Ministerie van LNV, 2009). Veel soorten met een jaarrond beschermd nest broeden in bomen.

4.3.7 Overige vogels

Alle nesten van in Nederland broedende vogels zijn tijdens de broed- en nestperiode beschermd. In Deze groep vallen vogelsoorten die in zowel gebouwen als in struikgewas en bomen kunnen broeden. Op basis van de ligging van het plangebied zijn soorten als, Kauw (*Corvus monedula*), Zwarte Kraai (*Corvus corone*), Koolmees (*Parus major*), Pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*) Spreeuw (*Sturnus vulgaris*) en Houtduif (*Columba palumbus*) te verwachten. De boom bevatten tijdens het veldbezoek geen nesten. Het is niet uitgesloten dat later nog een vogel hier gaat broeden, Houtduiven kunnen wel tot in september starten met nestbouw. Worden werkzaamheden voor, tijdens of kort na het broedseizoen uitgevoerd, houdt dan altijd rekening met de aanwezigheid van vogels en nesten. Controleer daarom voorafgaand aan de werkzaamheden op de aanwezigheid van een bewoond nest.

4.3.8 Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt een geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Het ontbreekt in het plangebied aan beschutting en/of verblijfplaatsen voor algemene grondgebonden zoogdieren. Het verplanten van de boom op dezelfde locatie i.v.m. een ophoging in het plangebied resulteert niet in een afname van geschikt foerageergebied voor soorten als Egel (*Erinaceus europaeus*) en Huisspitsmuis (*Crocidura russula*). Daarbij geldt voor al deze soorten een provinciale vrijstelling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige dieren, met name een relatief trage soort als Egel die onder dichte beplanting verscholen kan zitten. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het plangebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst buiten de invloedssfeer van het plangebied.

4.3.9 Vleermuizen

Naast verblijfplaatsen zijn ook gebiedsfuncties van vleermuizen beschermd. Zo genieten vaste vliegroutes en foerageergebieden ook bescherming indien van essentiële waarde. Binnen en in de directe omgeving van het plangebied kunnen aan de hand van aanwezige terreintypen en verspreidingsgegevens uit diverse literatuurbronnen een aantal vleermuissoorten verwacht worden. Het gaat om (vrij) algemeen voorkomende soorten als Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathussi*) In het plangebied staan bomen maar ontbreken geschikte holtes en/of loszittend schors. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kan dan ook worden uitgesloten.

5.1.10 Vliegroute/foerageergebied

De boom kan functioneren als foerageergebied voor enkele vleermuizen. Het plangebied maakt deel uit van een groter geheel. Er zijn daarmee voldoende uitwijkmogelijkheden in de direct omgeving voor vleermuizen als de boom in het plangebied wegvalt, van essentieel foerageergebied is daarom geen sprake. Vleermuizen kunnen gebruik maken van vaste vliegroutes om van verblijfplaats naar foerageergebied te vliegen. Opgaande (lijnrechte) landschapselementen zoals bomenrijen kunnen een begeleidende functie vervullen. In het plangebied staan diverse bomen verspreid. Het verplanten

van de boom in het plangebied leidt niet tot een negatief effect van een mogelijk aanwezige vliegroute.

4.4 Gebiedsbescherming

In dit hoofdstuk wordt beoordeeld of de werkzaamheden een negatief effect hebben op beschermde natuurgebieden (N2000, NNN en Beschermde houtopstanden). Op basis van dit hoofdstuk wordt beschreven of nader onderzoek, zoals een stikstofberekening, noodzakelijk is.

4.4.1 Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn. Voor alle gebieden gelden specifieke instandhoudingsdoelstellingen. Uit het bureauonderzoek blijkt dat het dichtstbijzijnde natura 2000-gebied "Boezems Kinderdijk", op circa 13 kilometer ten Zuiden van het plangebied ligt. Tijdens de werkzaamheden kunnen geluidseffecten ontstaan. Geluid van bijvoorbeeld heien kan gemakkelijk 1500 meter overbruggen in een open gebied. Echter ligt het plangebied binnen de bebouwde kom waardoor de reikwijdte van geluid sterker en sneller afnemen dan in open gebied (van der Vegte *et al.*, 2011). Daarnaast zijn de geluidseffecten van dermate korte duur dat er van een significant negatief effect op doelsoorten binnen het Natura 2000-gebied "Boezems Kinderdijk" geen sprake is. Op basis van de aard en duur van de (lichte) werkzaamheden vormt het Natura 2000-gebied geen belemmering.

4.4.2 NNN-gebieden

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en natuurgebieden hun waarde verliezen. Grotere natuurgebieden zijn beter bestand tegen droogte, klimaatverandering en andere schadelijke invloeden. Het NNN kent geen externe werking zoals bij N2000-gebieden het geval is. Voor het Natuurnetwerk Nederland geldt het 'nee, tenzij'- principe waarmee wordt getoetst of de geplande werkzaamheden invloed hebben op de bestaande natuurwaarden. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen dat is aangewezen als een Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebied. Met de geplande werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNN. Van afname van areaal is geen sprake. Een toetsing aan het NNN-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

4.4.3 Beschermde houtopstanden

De Omgevingswet voorziet in bescherming van houtopstanden buiten de grenzen van de bebouwde kom. Indien de gemeente in dit kader geen grens heeft vastgesteld, dan geldt de Omgevingswet voor de gehele gemeente, ook wanneer er wel een Algemene Plaatselijke Verordening van toepassing is. Zonder voorafgaande melding mogen houtopstanden niet gekapt of aangetast worden. Houtopstanden vallen onder de Omgevingswet op het moment dat zij buiten de bebouwde kom liggen een minimale grondoppervlak van 10 are beslaan of anderzijds bestaan uit bomenrijen van ten minste 20 bomen. Voor het vellen van beschermde houtopstanden geldt altijd een meldings- en herplantingsplicht. Dit omvat kappen, rooien of verplanten en ook het kandelabereren of snoeien van meer dan 20% van de kroon of het wortelstelsel.

Het plangebied is gelegen binnen de grenzen van gemeente Rotterdam en binnen de bebouwde kom. Daarom worden geen verbodsbepaling van de Omgevingswet overtreden. Meldt de werkzaamheden bij de gemeente en informeer of een kapvergunning noodzakelijk is, gemeentes mogen zelf specifieke eisen stellen aan werkzaamheden.

5 Conclusie

De gemeente Rotterdam is voornemens om een boom op dezelfde locatie te verplanten i.v.m. een ophoging. De geplande werkzaamheden kunnen een negatief effect hebben op aanwezige beschermde flora en fauna in het plangebied. Om te voorkomen dat de geplande werkzaamheden effect hebben op beschermde soorten is er een Quick scan uitgevoerd. De resultaten van deze Quick scan worden hieronder vermeld:

- ❖ Het plangebied is ongeschikt voor strikt beschermde flora, ongewervelden, vissen, amfibieën, reptielen, vogels met een jaarrond beschermd nest en grondgebonden zoogdieren.
- ❖ In de te verplanten boom zijn geen nesten of holten gevonden, dit kan in het broedseizoen nog veranderen. Alle nesten in het broedseizoen zijn beschermd.
- ❖ In en rondom het plangebied kunnen algemene grondgebonden zoogdieren voorkomen. Deze zijn provinciaal vrijgesteld in de provincie Zuid-Holland. Voor deze soorten geldt de zorgplicht.
- ❖ Gebouwen vormen geen onderdeel van de uit te voeren werkzaamheden, verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen kunnen op voorhand worden uitgesloten.
- ❖ De boom vormt geen essentieel onderdeel van een vaste vliegroute of foerageergebied en kan dan ook worden uitgesloten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van een vaste vliegroute van vleermuizen is niet aan de orde.
- ❖ Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden door de geplande werkzaamheden zijn redelijkerwijs uitgesloten.
- ❖ Het plangebied ligt niet in een NNN-gebied, het NNN kent geen externe werking. Negatieve effecten op een NNN is dan ook uitgesloten.
- ❖ De hoeveelheid bomen in het plangebied is kleiner dan de definitie in de Omgevingswet om te spreken over een beschermde houtopstand.

6 Aanbevelingen

De geplande werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd. Om te voorkomen dat één van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden overtreden dient zich te worden gehouden aan de volgende punten:

- ❖ Er wordt aanbevolen om de werkzaamheden na het broedseizoen te doen. Zo worden eventuele broedende vogels niet gestoord.
- ❖ Rondom het plangebied kunnen algemene soorten zoals Egels, muizen en vogels voorkomen. Voor deze soorten geldt te allen tijde de Algemene zorgplicht (art. 1.7Ow). Biedt aanwezige dieren altijd een veilige uitweg.
- ❖ **Controleer voorafgaand aan de werkzaamheden op aanwezige dieren en/of nesten.**
- ❖ Stel voor aanvang van de geplande werkzaamheden een ecologisch werkprotocol op door een ter zake kundig persoon. Een ieder die werkzaam is binnen het plangebied dient kenbaar te zijn met het ecologisch werkprotocol en de inhoud daarvan.
- ❖ Als de periode tussen oplevering van het rapport en de geplande werkzaamheden langer dan 6 weken is, dan voorafgaand aan de werkzaamheden een deskundig persoon op het gebied van Nederlandse ecologie een extra controle laten uitvoeren.

Bibliografie

BIJ12. (2017). *Kennisdocument Huismus*. Leideveer: BIJ12.

BIJ12. (2020). *Kennisdocument soorten*. Leideveer: BIJ12.

■■■ F., Bosveld, M., Groenendijk, D., Swaay, ■■■ v., Wynhoff, I., & De Vlinderstichting. (2006). *De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming - Nederlandse Fauna 7*. Leiden: KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland.

Broekhuizen, S., B. ■■■■■ V. van Laar, ■■■ Smeenk & J.B.M. Thissen (1992). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Utrecht: KNNV.

Creemers R. ■■■ M. & van Delft J.J. ■■■ W. (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland, - Nederlandse fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

GRIMMBERGER, E., 2001. *Gids van de Vleermuizen van Europa*. Tirion, Baarn.

Habitus. (2024, februari 21). *Vrijgestelde soorten Zuid-Holland*. Opgehaald van Habitus.nl: <https://habitus.nl/vrijgesteldesooten>

Ministerie van LNV. (2009). *Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep*. Den Haag: Ministerie van EL&I.

NDF. (sd). Opgehaald van <http://ndff.nl>

RVO. (2023, 01 10). *Natura 2000*. Opgehaald van Rijksoverheid: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natura-2000>

Bijlage I – Wettelijk kader

1. Tot stand komen Omgevingswet

De Omgevingswet (Ow) die 1 januari 2024 van kracht is gegaan, is een vereenvoudiging van het stelsel van wetgeving voor de ontwikkeling en beheer van de leefomgeving. De wet is een bundeling van tientallen wetten en honderden regels. Voor deze Quicksan Flora- en Fauna-activiteit worden de algemene maatregelen van bestuur gebruikt uit het Besluit Activiteiten Leefomgeving.(Bal)

2. Soortbescherming

Onder de Omgevingswet worden een aantal planten en dieren beschermd via de Algemene zorgplicht (art. 1. 7 Ow). Tijdens het doen van een activiteit moet voorkomen worden dat deze geen nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving. Tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'. De soortenbescherming is een samenvoeging van vier categorieën uit de Wet natuurbescherming; Algemene zorgplicht(Art. 1.7 Ow), Vogelrichtlijn (art. 11.37 Bal) Habitatrichtlijn (art. 11.46 Bal) en Overige soorten (art. 11.54 Ow). Vogels vallen per definitie onder het regime van de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn vanuit Europese regelgeving tot stand gekomen.

Hieronder is de specifieke zorgplicht weergegeven:

Artikel 11.27 (specifieke zorgplicht)

2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:

1°. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I Vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, VR

2°. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V HR

3°. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en

4°. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats

2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:

- b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen

2.1. Vogels met een jaarrond beschermd nest

In beginsel worden alle broedende vogels tijdens het broedseizoen en de daarbij behorende functionele omgeving beschermd vanuit de Wet natuurbescherming. Dit geldt voor zowel de inheemse vogelsoorten als de trekvogels. Naast de algehele bescherming van vogels geldt voor een select aantal vogels dat nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermd zijn. RVO heeft daartoe in 2009 een lijst opgesteld met vogelsoorten die dit betreft. Het is een indicatieve lijst en geen uitputtende lijst en op de lijst kunnen uitzonderingen ontstaan waardoor het nest van een bepaalde soort toch niet jaarrond beschermd is.

In de lijst van jaarrond beschermde nesten wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën. Nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels die vallen in categorie 1-4 zijn jaarrond beschermd. Soorten uit categorie zijn alléén jaarrond beschermd indien geen geschikte alternatieven (uitwijkmogelijkheden) in de omgeving aanwezig zijn. Enkel onder zwaarwegende ecologische omstandigheden zijn deze nesten jaarrond beschermd. De lijst van jaarrond beschermde nesten wordt hieronder weergegeven.

Tabel 1 Tabel van vogels met een jaarrond beschermd nest.

Soort	Categorie	Koloniebroeder
Steenuil	1	Nee
Gierzwaluw	2	Nee
Huismus	2	Ja
Roek	2	Ja
Grote gele kwikstaart	3	Nee
Kerkuil	3	Nee
Oehoe	3	Nee
Ooievaar	3	Nee
Slechtvalk	3	Nee
Boomvalk	4	Nee
Buizerd	4	Nee
Havik	4	Nee
Ransuil	4	Nee
Sperwer	4	Nee
Wespendief	4	Nee
Zwarte wouw	4	Nee

Het onderscheid van categorieën 1 tot en met 5 worden hieronder weergegeven.

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, ook buiten het broedseizoen gebruikt worden als vaste rust- en verblijfplaats (Steenuil)
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing of biotoop zijn. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (Roek, Gierzwaluw en Huismus)
3. Nesten van vogels, zijnde géén koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing zijn. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (Grote gele kwikstaart, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar en Slechtvalk)
4. Nesten van vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Sperwer, Wespendief en Zwarte wouw)
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (diverse soorten waaronder Boerenwaluw, Groene specht en Torenvalk)

2.2. Vrijgestelde soorten Zuid-Holland.

Per provincie is conform artikel 11.54 nog één lijst opgesteld, die van de 'vrijgestelde soorten'. In deze lijst kunnen enkel soorten uit 'andere soorten' opgenomen worden. Voor soorten die zijn vrijgesteld, geldt geen ontheffingsplicht bij het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming een ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer. De lijst met vrijgestelde soorten kan per provincie verschillen. De lijst met vrijgestelde soorten in de provincie Zuid-Holland worden hieronder weergegeven.



Tabel 2 Vrijgestelde soorten in provincie Zuid-Holland van beschermingsregime artikel 3.10.

Zoogdieren			Amfibieën
Aardmuis	Gewone bosspitsmuis	Rosse woelmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Haas	Veldmuis	Bruine kikker
Bunzing	Hermelijn	Vos	Gewone pad
Dwergmuis	Huisspitsmuis	Wezel	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Konijn	Woelrat	Meerkikker
Egel	Ree		

3. Gebiedsbescherming

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden plat en diersoorten die in Europa bedreigd zijn en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden (RVO, 2023). Indien een voorgenomen ontwikkeling plaats vindt in of rond een Natura 2000-gebied neemt de initiatiefnemer contact op met het bevoegd gezag. Indien negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling niet kunnen worden uitgesloten dient een habitattoets te worden uitgevoerd. Als uit de habitattoets blijkt dat een voorgenomen ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben die niet significant zijn, vindt de vergunningaanvraag plaats via een verslechtings- en verstoringstoets. Natura 2000-gebieden kent ook 'externe werking', dit zijn effecten door voorgenomen ontwikkelingen rondom een Natura 2000-gebied met negatieve effecten als gevolg binnen het netwerk. Een bijzondere vorm van externe werking is de stikstofuitstoot buiten een Natura 2000-gebied dat kan neerslaan in het Natura 2000-gebied. Indien stikstofuitstoot boven bepaalde 'drempelwaardes' uitkomt, kan een project vanwege de sneerslag aan stikstof meldings- of vergunningsplichtig zijn.

3.1. Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Ingrepen die de wezenlijke kenmerken en waarde van een NNN aantasten worden in principe niet toegestaan, tenzij wordt uitgesloten dat negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarde ontstaan. Het NNN kent geen externe werking zoals bij Natura 2000-gebieden het geval. Het NNN kent het 'nee, tenzij-principe'. Als een voorgenomen ontwikkeling wordt toegestaan moeten eventuele negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied gecompenseerd worden.

3.2. Beschermde houtopstanden

Houtopstanden groter dan 10 are of bomenrijen bestaan uit meer dan 20 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom, zijn beschermd. Men dient vergunning of ontheffing te verkrijgen bij het bevoegd gezag. In sommige gevallen is een herplantplicht van toepassing. Binnen de grenzen van de bebouwde kom kunnen gemeentes zelf specifieke eisen stellen bij kapwerkzaamheden.

4. Algemene Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Omgevingswet een zorgplicht (art. 1.7 OW). De algemene zorgplicht stelt dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn activiteit of nalaten nadelige gevolgen voor in het wild levende dieren en planten, een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk activiteit achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. De algemene zorgplicht is altijd en overal van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Bijlage II Fotobladen



Figuur 2: Boom (Fagus sylvatica) gezien richting meidoornsingel



Figuur 3: Boom (Fagus sylvatica) gezien richting olijflaan



Figuur 4: Detailfoto van enkele ondiepe groeven in de stam van de boom (Fagus sylvatica)



Figuur 5: Detailfoto van het ophogingsverschil aan de stamvoet



Figuur 6: Overzicht van de boom (Fagus sylvatica) richting de Ahornlaan